

1685,6⁰С.

Таким чином, протягом досліджуваного року зафіксовано три покоління шкідника і сезонна динаміка льоту тривала 130 днів.

Основними погодно-кліматичними умовами, які забезпечували високу щільність популяції яблуневої плодожерки, протягом червня – жовтня, були середньодобові температури повітря на рівні 20,5-24,9⁰С та випадання помірної кількості опадів.

Література

1. Чернов В.В., Подгорная М.Е. Применение ингибиторов синтеза хитина в борьбе с яблонной плодожоркой. Материалы Междунар. науч.-практ. конф. посвященной 125-летию ВНИИЦиСК и 85-летию Ботанического сада «Дерево Дружбы», 23-27 сентября, 2019. С. 410–414.
2. Петрик О.І., Чайка В.М., Неверовська Т.М. Екологія яблуневої плодожерки в умовах змін клімату. Карантин і захист рослин. 2013. № 9. С. 17–19.
3. Методики випробування і застосування пестицидів / С.О. Трибель та ін. Київ, 2001. 448 с.

ШКІДНИКИ ТА ЗБУДНИКИ ХВОРОБ НАСАДЖЕНЬ ПЕРСИКА ТА НЕКТАРИНА У ВЕГЕТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД

¹Розова Л.В., к.с-г.н., ²Юдицька І.В. м.н.с.

¹Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь
e-mail: lidia.rozova@tsatu.edu.ua

²Мелітопольська дослідна станція садівництва
імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН
e-mail: i.uditskaia@ukr.net

За даними міжнародних організацій, через шкідливі організми втрачається в середньому до 30% потенційного урожаю плодів культур [1].

Видовий та кількісний склад шкідливих організмів в садах неоднаковий, нестабільний і залежить від віку саду, породно-сортового складу і погодних умов вегетаційного періоду.

Фенологічні спостереження за строками початку та масового розмноження фітофагів та збудників хвороб у насадженнях дають можливість обґрунтувати та спланувати заходи зі їх знищення, до завдання ними великих збитків виробництву [2].

Метою роботи було вивчення чисельності популяції шкідливих організмів у насадженнях персика з метою планування відповідних заходів щодо обмеження їх шкідливості.

Полеві дослідження та обліки проводили в 2019-2020 роках в умовах Фермерського господарства (ФГ) «Катерина», Веселовського району, Запорізької області згідно загальноприйнятих методик [3]. Рік та схема садіння: 2017 року та 3 x 4 м відповідно. Підщепа – мигдаль. Ґрунт дослідної ділянки – чорнозем південний. Сад зрошуваний (краплинне зрошення). Система утримання ґрунту – чорний пар. Сорти: Топ-Світ (Т 5), Вайн-Голд (Т 4), Флеймінг Фьюрі (нектарин), Алітоп (нектарин), Донат (нектарин інжирний)

За результатами спостережень встановлено, що видовий склад шкідників у насадженнях персика включав 6 видів з класу комах (*Insecta*): попелиця персикова зелена (*Myzodes persicae* Sulz.), попелиця сливова обпилена (*Hyaloplerus pruni* Geoffr.), каліфорнійська щитівка (*Quadraspidotus perniciosus* Comst.), східна плодожерка (*Grapholitha molesta* Busck.), розанова листокрутка (*Archips rosana* L.), оленка волохата (*Epicometis hirta* Poda.) та 1 вид з класу Павукоподібні (*Arachnida*) – звичайний павутинний кліщ (*Tetranychus urticae* Koch.).

Ряд Лускокрилі (*Lepidoptera*) включав 2 види з часткою 28,6%, ряд Рівнокрилі (*Homoptera*) нараховував 3 види, частка яких становила 42,8%, ряд Твердокрилі (*Coleoptera*) – 1 вид та ряду кліщів (*Acarina*) – 1 вид з часткою по 14,3% (рис.).

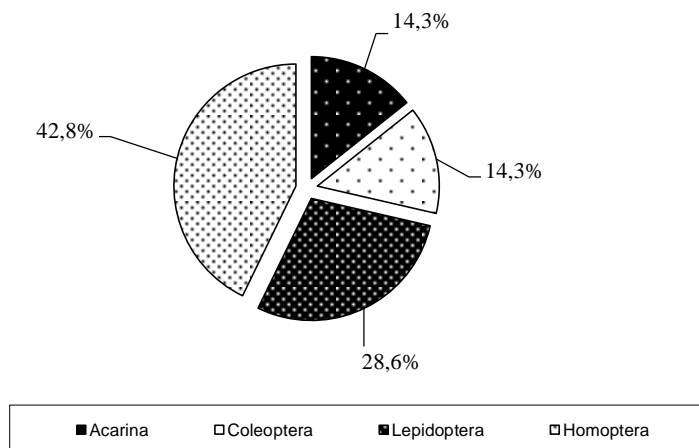

Рисунок – Видовий склад ентомокомплексу у насадженнях персика .

Протягом вегетації 2019-2020 років всі досліджувані сорти персика, без винятку, були заселені шкідниками. Пошкодження пагонів персика східною плодожеркою не перевищувало 2,0% на всіх сортах.

У період цвітіння персика відмічено появу імаго оленки волохатої. У зв'язку зі слабким рівнем цвітіння дерев персик, чисельність жуків шкідника була низькою.

Рівень заселеності двома видами попелиць складав від 1,0 до 2,0 балів. Лише на сорті Топ-Світ (Т 5) у 2019 році, було зафіксовано попелицю сливову обпилену до 3 балів.

Відмічено, що заселення особинами каліфорнійською щитівкою всіх сортів персика не перевищувало економічний поріг шкідливості.

Нечисленним у насадженнях персика виявився звичайний павутинний кліщ (1 бал) на сортах Топ-Світ та Вайн-Голд, протягом другої половини літа.

Слід зауважити, що система заходів регулювання чисельності фітофагів у плодкових насадженнях, в тому числі і персика, орієнтована на домінуючі види тому обов'язковою умовою доцільності застосування інсектицидів є економічна порогова шкідливість із врахуванням фаз розвитку дерев персика, погодних умов, наявності ентомофагів, тощо.

Відомо, що значний прояв клястероспоріозу призводить до ослаблення дерев, зменшення врожаю і погіршення товарної якості плодів. Головна небезпека клястероспоріозу в тому, що при ураженні багаторічних органів рослини хвороба приймає хронічний характер і може спричинити відмирання в цілому скелетних гілок.

Слід відмітити, що протягом досліджуваних років рівень ураження клястероспоріозом, було вищими у сортів Вайн-Голд та Донат відповідно у 1,0-1,1 раза, порівняно із сортом Алітоп у середньому.

Більш стійкішими (у 1,3-1,4 раза) до клястероспоріозу виявилися сорти Топ-Світ (Т 5) та Флеймінг Фьурі (нектарин) у середньому.

Ураження листків персика кучерявістю не перевищувало 7,3%. Більш стійкішим (у 1,2-1,6 раза) до хвороби виявилися сорт Топ-Світ (Т 5) за роки досліджень. В цілому рівень ураження хворобами дослідних сортів персика був слабким.

Отже, протягом вегетаційних років у насадженнях персика спостерігався високий та середній (2 та 3 бали) рівень заселеності дерев попелицею сливовою обпиленою. Чисельність інших видів шкідників, зокрема східної плодожерки, каліфорнійської щитівки, розанової листокрутки, оленки волохатої, звичайного павутинного кліща не перевищувала поріг шкідливості. Всі досліджувані сорти персика можна віднести до групи сприйнятливих до клястероспоріозу та кучерявості листків персика.

Література

1. Балыкина Е.Б., Трикоз Н.Н., Ягодинская Л.П. Вредители плодовых культур. Экономически значимые вредители плодовых культур: биология, экология и динамика численности. Симферополь: Ариал, 2015. С. 69–239.

2. Розова Л.В. Шкідлива ентомофауна насаджень плодкових культур в умовах Південного Степу України. Карантин і захист рослин. 2013. № 10. С. 24–26.

3. Методики випробування і застосування пестицидів / С.О. Трибель та ін. Київ, 2001. 448 с.